Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0217

Доклад на Комисията относно Албания за 2025 г.

Резолюция на Европейския парламент от 17 юни 2026 г. относно доклада на Комисията за Албания за 2025 г. (2025/2250(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Споразумението за стабилизиране и асоцииране между Европейските общности и техните държави членки, от една страна, и Република Албания, от друга страна[1],

– като взе предвид кандидатурата на Албания за членство в ЕС, внесена на 24 април 2009 г.,

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1529 на Европейския парламент и на Съвета от 15 септември 2021 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП III)[2],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2024/1449 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за създаване на Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани[3],

– като взе предвид съобщението на Комисията от 5 февруари 2020 г., озаглавено „Засилване на процеса на разширяване — надеждна перспектива за членство в ЕС за Западните Балкани“ (COM(2020)0057),

– като взе предвид рамката на ЕС за преговори с Албания, одобрена от Съвета през 2022 г., в която се определят насоките и принципите за преговорите за присъединяване на Албания към ЕС,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 8 ноември

---

1 ОВ L 107, 28.4.2009 г., стр. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
2 ОВ L 330, 20.9.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 ОВ L, 2024/1449, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

2023 г., озаглавено „Нов план за растеж за Западните Балкани“ (COM(2023)0691),

– като взе предвид програмата за реформи на Албания, представена в рамките на Инструмента на ЕС за реформи и растеж за Западните Балкани и одобрена от Комисията на 23 октомври 2024 г.,

– като взе предвид съобщението на Комисията от 8 юли 2025 г., озаглавено „Доклад относно върховенството на закона за 2025 г.“ (COM(2025)0900), както и придружаващия работен документ на службите на Комисията, озаглавен „Доклад относно върховенството на закона за 2025 г. – Глави по държави: ситуацията в областта на върховенството на закона в Албания“ (SWD(2025)0928),

– като взе предвид съобщението на Комисията от 4 ноември 2025 г., озаглавено „Съобщение относно политиката на ЕС за разширяване за 2025 г.“ (COM(2025)0690), и придружаващия работен документ на службите на Комисията, озаглавен „Доклад за Албания за 2025 г.“ (SWD(2025)0750),

– като взе предвид окончателния доклад от 23 октомври 2025 г. на мисията за наблюдение на избори на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) към Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) във връзка с парламентарните избори в Албания на 11 май 2025 г.,

– като взе предвид декларацията от срещата на върха ЕС – Западни Балкани, проведена в Брюксел на 17 декември 2025 г.,

– като взе предвид срещите на върха ЕС – Западни Балкани, проведени в София, Загреб и Бърдо край Кран съответно през 2018 г., 2020 г. и 2021 г., и последващите декларации по този въпрос,

– като взе предвид предходните си резолюции относно Албания,

– като взе предвид своята резолюция от 11 март 2026 г. относно стратегията на ЕС за разширяване[4],

– като взе предвид индекса за възприятие на корупцията за 2025 г., публикуван през февруари 2026 г. от организацията „Транспарънси интернашънъл“ ,

– като взе предвид доклада за 2025 г. относно световния индекс за свобода на печата, публикуван от организацията „Репортери без граници“ през март 2025 г.,

– като взе предвид доклада на Световния икономически форум от

---

4 Приети текстове, P10_TA(2026)0077.

11 юни 2025 г., озаглавен „Доклад за неравенството между половете в световен мащаб за 2025 г.“,

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A10-0141/2026),

А. като има предвид, че разширяването на ЕС продължава да бъде стратегическа инвестиция в мира, сигурността, стабилността и демократичното и социално-икономическото развитие на целия европейски континент;

Б. като има предвид, че Албания поддържа ясна и последователна стратегическа ориентация към членство в ЕС и демонстрира пълно привеждане в съответствие с общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) на ЕС, включително относно ограничителните мерки на ЕС срещу Русия и Беларус и чрез подкрепа на Украйна при гласувания по резолюции на Общото събрание на ООН;

В. като има предвид, че на Албания беше предоставен статут на страна – кандидатка за членство в ЕС, през 2014 г., и тя започна преговори за присъединяване през юли 2022 г., успешно приключи процеса на скрининг през ноември 2023 г. и отвори всички преговорни клъстери между 15 октомври 2024 г. и 17 ноември 2025 г.;

Г. като има предвид, че в доклада на Комисията от 2025 г. относно Албания се потвърждава, че страната продължава да постига напредък в повечето области, свързани с присъединяването, като същевременно се подчертава необходимостта от по-задълбочени, по-последователни и необратими реформи;

Д. като има предвид, че надеждността на процеса на разширяване на ЕС зависи от строги условия, основан на заслуги напредък и ефективно изпълнение на реформите, а не само от официалното приемане на законодателство; като има предвид, че присъединяването на Албания към ЕС зависи от устойчивите, задълбочени и необратими реформи в областите, обхванати от клъстера „Основополагащи въпроси“, като се започне от върховенството на закона и функционирането на демократичните институции; като има предвид, че качеството на реформите, предприети от държава кандидатка, определя графика за присъединяване;

Е. като има предвид, че укрепването на демократичните институции, независимостта на съдебната власт, усилията за борба с корупцията, свободата на медиите и основните права, включително правата на малцинствата, продължава да бъде от съществено значение за пътя на присъединяване на Албания;

Ж. като има предвид, че запазването на интегритета на демократичните процеси се е превърнало в централен елемент на политиката на разширяване на ЕС; като има предвид, че през юли 2025 г. албанският парламент прие първата национална стратегия на страната срещу външната намеса и дезинформацията;

3. като има предвид, че препоръките на БДИПЧ от 23 октомври 2025 г., които последваха парламентарните избори в Албания на 11 май 2025 г., и предишните препоръки на БДИПЧ за по-нататъшно подобряване на провеждането на избори в Албания все още не са изцяло изпълнени;

1. приветства изключителния ангажимент на Албания за интеграция в ЕС, основан на консенсус между всички политически партии и огромна подкрепа сред гражданите на Албания, и приветства факта, че Албания отвори всички клъстери от преговори за присъединяване само в рамките на 13 месеца; отбелязва, че подкрепата на албанските граждани за членството в ЕС остава постоянно висока и отразява силните европейски стремежи на албанското общество; насърчава Албания да поддържа настоящата набрана инерция за реформи и да продължи привеждането в съответствие с достиженията на правото на ЕС, като подчертава, че напредъкът на Албания по европейския път допринася за стабилността, сигурността и издръжливостта на европейския континент;

2. приема за сведение амбицията на Албания за приключване на преговорите за присъединяване до края на 2027 г. и приветства бързия напредък, постигнат през последните години по този въпрос; подчертава необходимостта албанските власти да гарантират цялостно прилагане на законодателството;

3. отбелязва, че както в доклада на Комисията от 2025 г. относно Албания, така и в доклада на БДИПЧ относно парламентарните избори през май 2025 г. избирателната рамка на Албания се оценява като цяло като подходяща за провеждане на конкурентни избори, като същевременно отново се изразяват опасения, свързани с неравнопоставените условия на конкуренция за политическите участници, злоупотребата с административни ресурси, която размива границите между държавните институции и партийните структури, финансирането на политическите партии, твърденията за купуване на гласове и натиска върху гласоподавателите; поради това призовава политическото мнозинство в Албания и опозицията да се стремят конструктивно и приобщаващо към всеобхватна избирателна реформа, в тясно сътрудничество с гражданското общество, и да изпълнят изцяло оставащите препоръки на БДИПЧ и Венецианската комисия достатъчно време преди бъдещите изборни цикли; подчертава, че подобна реформа следва да укрепи избирателната рамка, включително по отношение на

прозрачността на финансирането на кампаниите, справедливия достъп до медиите и гаранциите срещу злоупотребата с административни ресурси, и да гарантира, че рамката се прилага ефективно; подчертава, че широкият политически консенсус и реалното прилагане на тези реформи са от съществено значение за гарантиране на общественото доверие в бъдещите избори;

4. изразява загриженост относно продължаващата политическа поляризация и конфронтационен политически дискурс, които подкопават парламентарния контрол, общественото доверие и ефективното функциониране на демократичните институции; насърчава политическите участници да възобновят конструктивния парламентарен диалог, като гарантират, че Албанският парламент продължава да бъде централният форум за демократичен дебат и демократичен контрол; подчертава, че една функционираща демокрация изисква пълноценно участие на опозицията в парламентарните процедури; припомня, че придружените с насилие протести нямат място в една функционираща демокрация;

5. насърчава по-строг парламентарен контрол върху изпълнителната власт, по-голяма прозрачност на законодателните процедури и по-съдържателни консултации на ранен етап с организациите на гражданското общество, социалните партньори и независимите институции; подчертава, че напредъкът в процеса на интеграция в ЕС следва да се осъществява, без да се прави компромис с качеството и приобщаващия характер на реформите; подчертава значението на адекватното участие на заинтересованите страни и националната ангажираност, за да се гарантира устойчиво прилагане и трайно въздействие; подчертава значението на укрепването на ролята и капацитета на парламентарните комисии на Албания, включително чрез подобрен достъп до информация, експертна подкрепа и прозрачни законодателни процедури;

Върховенство на закона, съдебна система и борба с корупцията

6. приветства продължаващото прилагане на процеса на съдебна реформа в Албания, включително проверката на съдиите и прокурорите, което допринесе за повишаване на отчетността и почтеността в съдебната система на страната; поздравява Висшия съдебен съвет за новите назначения на магистрати, което допринася за намаляване на броя на свободните работни места; подчертава, че гарантирането на независимостта на съдебната система продължава да бъде от съществено значение за принципите на правовата държава, наред с продължаващите усилия за по-нататъшно повишаване на отчетността, качеството и ефективността на съдебната система; отбелязва обаче продължаващите предизвикателства, свързани със съдебната

ефикасност, ефективното прилагане на окончателните съдебни решения, натрупаните висящи дела, последователността на съдебната практика и опитите за упражняване на неправомерно влияние;

7. припомня, че парламентарният имунитет е част от конституционната рамка на Албания, предназначена да гарантира правилното функциониране на демократичните институции; подчертава, че всички решения в това отношение следва да се вземат в строго съответствие с конституционните разпоредби и установените правни процедури, без политическа намеса и без необосновано забавяне;

8. поздравява албанските власти за непрекъснатото подобряване на ефикасността на Конституционния съд; призовава обаче за по-нататъшно укрепване на по-широките органи за управление на съдебната власт, както и за устойчиви инвестиции в съдебната инфраструктура и цифровизацията; припомня, че съдебната система продължава да е подложена на политически натиск и заплахи, които рискуват да подкопаят независимостта на съдебната власт; подчертава значението на навременното и пълно изпълнение на решенията на Конституционния, както от изпълнителната, така и от законодателната власт, като съществен елемент от принципите на върховенството на закона и институционалния баланс;

9. изразява съжаление, че според класацията, публикувана в индекса за възприятие на корупцията от „Транспарънси интернешънъл“ за 2025 г. Албания е паднала на 91-во място от 80-о място в сравнение с класацията за 2024 г.; подчертава, че корупцията продължава да буди сериозно безпокойство и че въпреки напредъка, свързан с правната и институционалната рамка, Албания трябва допълнително да засили специалния полицейски капацитет и да консолидира резултатите си по отношение на разследванията, наказателните преследвания и окончателните присъди, особено по дела за корупция по високите етажи на властта; приветства приемането на ключово законодателство за борба с корупцията, включително относно защитата на лицата, сигнализиращи за нередности, и конфликтите на интереси, и призовава за неговото цялостно прилагане; приветства продължаващата работа на специализираните институции за борба с корупцията и институциите за борба с организираната престъпност, включително специалната структура за борба с корупцията и организираната престъпност (SPAK), и призовава за гарантиране на тяхната трайна независимост, подходящи ресурси и достатъчен оперативен капацитет, без да се прилагат ограничения на техните правомощия за разследване или да се подкопава тяхната работа; призовава за увеличаване на усилията за гарантиране на ефективното проследяване, замразяване, конфискация и управление на активи от престъпна дейност,

включително чрез систематични финансови разследвания, подобрено междуведомствено и трансгранично сътрудничество и пълноценно използване на инструментите за конфискация в съответствие с основните права;

10. настоява, че корупцията трябва да бъде преодолявана на всички равнища, за да се укрепи доверието на гражданите в държавните институции и да се даде възможност за предсказуема бизнес среда; призовава за засилена прозрачност, контрол на конфликтите на интереси, оценки на риска за почтеността и целенасочени превантивни мерки във високорискови сектори, по-специално обществените поръчки и концесиите, лицензирането и инспекциите, както и строителството и териториалното устройство;

11. призовава Албания да постигне решителен напредък по отношение на първоначалната регистрация на собствеността и на справедливото, общоприето обезщетение, като подобри прозрачността на държавния регистър и качеството на кадастралните данни в регистъра на недвижимите имоти, и да гарантира, че правото на справедлив процес и правото на ефективна съдебна защита се зачитат в случаите на отчуждаване и отнемане на недвижими имоти;

12. подчертава значението на ефективната борба с организираната престъпност, включително изпирането на пари и мрежите за трафик на наркотици, и призовава за засилено сътрудничество с агенции на ЕС като Европол и Евроюст; призовава органите да ускорят усилията по привеждането на правната рамка на Албания в областта на организираната престъпност в съответствие с достиженията на правото на ЕС, да засилят капацитета за правоприлагане и да подобрят ефективността на разследванията;

13. приветства факта, че банките в Албания официално започнаха да извършват трансгранични операции в евро чрез системата SEPA; поздравява албанските власти за големите им усилия в борбата с изпирането на пари чрез приемането на Националната стратегия за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма за периода 2024 – 2030 г.; отбелязва инициативата „Безналична Албания 2030“, която има за цел да се справи с високото равнище на сивата икономика в търговските и незаконните парични потоци;

Основни права и свобода на медиите

14. приветства факта, че в Световния индекс за свобода на печата за 2025 г., публикуван от „Репортери без граници“, Албания се е изкачила от 99-о място през 2024 г. на 80-о място през 2025 г.; призовава за полагането на допълнителни усилия за защита на свободата на изразяване и медийния плурализъм в Албания,

включително по-голяма прозрачност на възможните конфликти на интереси на собствениците на медии, гаранции срещу политически и икономически натиск върху журналисти и ефективно разследване на заплахи и нападения срещу медийни специалисти; призовава също така за по-голяма прозрачност на структурите за собственост върху медиите и за прозрачно разпределение на държавната реклама, за да се гарантират редакционната независимост и медийният плурализъм;

15. решително осъжда враждебността срещу независими журналисти и медийни специалисти, включително вербалните атаки и антимедийната реторика от високопоставени длъжностни лица, клеветническите кампании и женомразкия онлайн тормоз, чиято мишена често са журналисти, докладващи за върховенството на закона, корупцията и правосъдието; освен това изразява загриженост относно големия брой съдебни дела срещу журналисти; приветства неотдавнашните промени в албанския Наказателен кодекс; изразява съжаление обаче, че те не са довели до пълна декриминализация на клеветата и обидата, в съответствие със стандартите на ЕС и с международните стандарти;

16. призовава албанските власти да насърчават медийната и цифровата грамотност като допълнителна мярка за укрепване на устойчивостта на информационната среда, включително чрез интегриране на инициативи за медийна грамотност в цялата образователна система, подкрепа за обучението на учители и съвременни учебни ресурси, както и засилване на сътрудничеството с независими медии и съответните програми на ЕС за насърчаване на критичното мислене и отговорната цифрова ангажираност;

17. насърчава Албания да укрепи институционалната рамка за защита и насърчаване на правата на лицата, принадлежащи към етнически и религиозни малцинства и уязвими групи, включително ромите и гюптите, хората с увреждания, работниците мигранти и ЛГБТИК + лицата, и да гарантира ефективното прилагане на законодателството за борба с дискриминацията и подобряването на достъпа на етническите и религиозните малцинства и уязвимите групи до обществени услуги, както и пълноценното им участие в социалния, икономическия и политическия живот; изразява загриженост във връзка с насочената срещу свързаните с аспектите на пола реторика (анти-джендър реториката), присъстваща в политическия дискурс в Албания; отбелязва, че укрепването на институционалната рамка за защита на правата на малцинствата трябва да бъде придружено от ефективни мерки, които гарантират пълното и ефективно прилагане на тези права на практика;

18. призовава албанските органи да гарантират устойчив достъп до

образование на малцинствени езици за признати национални малцинства, както и да подкрепят съответното обучение на учители, разработването на учебници и опазването на културната идентичност;

19. приветства приемането в Албания на Закона за равенството между половете, който е в съответствие с достиженията на правото на ЕС и международните стандарти в областта на правата на човека; изразява обаче тревога във връзка с вълните на дезинформация и омраза срещу ЛГБТИ+ лицата, включително кампаниите за омаскаряване срещу работата на организациите на гражданското общество, работещи за постигане на равенство за ЛГБТИ+ лицата; призовава албанските власти да търсят отговорност пред закона от лицата, разпространяващи дискриминационна реторика; призовава албанското правителство да изготви правни мерки, като например регистрирано партньорство, за признаване и защита на еднополовите двойки съгласно ангажимента на правителството в Националния план за действие за лесбийките, гейовете, бисексуалните, транссексуалните и интерсексуалните лица (2021 – 2027 г.) и с цел привеждане на законодателството на Албания в областта на правата на човека в съответствие с достиженията на правото на ЕС;

20. отбелязва дългогодишното историческо присъствие на българската общност в региони като Преспа, Голо Бърдо и Гора и насърчава албанските власти да гарантират пълно зачитане на техните езикови, културни и образователни права, както и правата на другите признати национални малцинства в Албания;

21. изразява съжаление, че продължават да съществуват постоянни проблеми с дискриминацията и социалното изключване, засягащи малцинствените групи в Албания, особено по отношение на достъпа до образование, заетост и обществени услуги; призовава албанското правителство да приведе политиките за борба с дискриминацията и правата на малцинствата в пълно съответствие с достиженията на правото на ЕС; подчертава необходимостта от подобряване на достъпа до правосъдие и политическо участие, особено за уязвимите и маргинализираните групи;

22. признава, че гръцкото национално малцинство запазва силното си историческо присъствие, особено в Южна Албания, и призовава Албания да гарантира защитата на правото на собственост;

23. подчертава също така значението на запазването на мемориалните обекти, свързани с комунистическата диктатура, и подкрепата за историческата памет и образователните инициативи, които насърчават историческата осведоменост и укрепват демократичната култура, особено сред по-младите

поколения;

24. приветства активното и конструктивно гражданско общество в Албания, което играе ключова и положителна роля в процеса на реформи; насърчава албанското правителство да изгражда отношения на сътрудничество, като действително включва гражданското общество в прозрачен законодателен процес още на ранен етап; изразява съжаление обаче, че организациите на гражданското общество в Албания продължават да се сблъскват с предизвикателства и получават ограничено публично финансиране; освен това призовава албанското правителство да гарантира благоприятна, безопасна и недискриминационна среда за гражданското общество;

25. изразява загриженост, че според класацията, публикувана в доклада на Световния икономически форум за 2025 г. относно глобалната разлика между половете, Албания е паднала от 23-то място през 2024 г. на 36-о място през 2025 г., което показва разширяваща се разлика между половете; изразява съжаление, че правната рамка за борба с насилието, основано на пола, все още не е приведена в съответствие с Истанбулската конвенция; настоятелно призовава албанското правителство да подобри услугите за подкрепа на жертвите, по-специално в здравеопазването, финансирането на приюти за жени, безплатната правна помощ и в програмите за реинтеграция и рехабилитация;

26. изразява загриженост във връзка с факта, че националната програма на Албания относно правата на детето (NARC) за периода 2021 – 2026 г. все още не се прилага изцяло и достъпът до правосъдие за децата е възпрепятстван от забавяния, ограничена правна помощ и неадекватна институционална координация; изразява съжаление поради факта, че по-голямата част от децата в Албания продължават да бъдат изложени на риск от бедност; призовава албанските власти да прилагат ефективно националната програма относно правата на детето (NARC) чрез предоставяне на помощ на децата, изправени пред изключване и бедност;

Реформа на публичната администрация и управлението

27. признава напредъка, отбелязан в реформата на публичната администрация, включително стратегическото планиране и координация; приветства приемането на междусекторната стратегия за реформа на публичната администрация за периода 2025 – 2030 г.; подчертава обаче, че са необходими допълнителни усилия, за да се гарантира основано на заслуги набиране на персонал и деполитизиране на държавната служба, включително приемането и прилагането на нова законодателна рамка за държавната служба;

28. изразява загриженост, че нито правната рамка за обществените поръчки, нито законодателството в областта на дружественото право не са изцяло приведени в съответствие с достиженията на правото на ЕС; призовава албанските власти да продължат усилията си за пълно привеждане на законодателството на Албания в съответствие с достиженията на правото на ЕС; призовава за засилен парламентарен контрол, независими одити и пълна прозрачност на процедурите за възлагане на обществени поръчки, за да се гарантира спазването на стандартите на ЕС в областта на конкуренцията, защитата на данните и борбата с корупцията;

29. приветства текущата работа на междупартийната парламентарна комисия на Албания по въпросите на териториалната реформа; подчертава, че всяка реформа в тази област следва да се провежда чрез приобщаващ процес и да се основава на обективни социално-икономически критерии и европейски стандарти за местно самоуправление;

30. призовава за по-добро планиране на политиките, основано на факти вземане на решения и прозрачни бюджетни процеси, включително засилен парламентарен контрол върху публичните финанси; настоятелно призовава за подобряване на финансовите ресурси, административния капацитет и данъчната автономия на поделенията на местните органи;

31. поздравява албанските власти за неотдавнашното приемане на Националната стратегия за киберсигурност за периода 2025 – 2030 г.; приветства привеждането на действащия закон на Албания за киберсигурността в съответствие с Директивата на ЕС за МИС 2[5]; поздравява албанските органи за приемането на актуализиран списък на операторите на критична и важна информационна инфраструктура;

32. приветства непрекъснатото подобряване от страна на Албания на предаването на данни на Евростат; призовава албанските органи да увеличат допълнително производството и разпространението на висококачествени данни;

33. поздравява албанското правителство за приемането на новите закони за търговските марки и патентите; призовава албанските власти да приведат изцяло законодателството на Албания в областта на интелектуалната собственост в съответствие с

---

5 Директива (ЕС) 2022/2555 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2022 г. относно мерки за високо общо ниво на киберсигурност в Съюза, за изменение на Регламент (ЕС) № 910/2014 и Директива (ЕС) 2018/1972 и за отмяна на Директива (ЕС) 2016/1148 (Директива МИС 2) (ОВ L 333, 27.12.2022 г., стр. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

достиженията на правото на ЕС и да продължат да го укрепват;

Социално-икономически реформи и околна среда

34. приветства ангажимента на Албания за изпълнение на плана на ЕС за растеж за Западните Балкани; отбелязва обаче, че продължават да съществуват структурни слабости, включително сивата икономика, ограниченият растеж на производителността и трудната бизнес среда; изразява съжаление, че големият дял на сивата икономика възпрепятства бизнес средата и конкуренцията; отново посочва значението на подобряването на транспортната инфраструктура в държавите от Западните балкани и на по-нататъшното развитие на железопътните и въздушните връзки с държавите – членки на ЕС; поздравява албанските органи за предоставянето на освобождаване от ДДС за проекти, финансирани от ЕС в Албания;

35. припомня потенциала на икономическия и инвестиционен план на ЕС за Западните Балкани за подобряване на регионалната свързаност чрез железопътен транспорт и магистрали; в този контекст настоятелно призовава властите във всички заинтересовани държави да завършат проектите по Коридор VIII, свързващ Албания, Северна Македония и България;

36. призовава за изпълнение на всеобхватен механизъм на скрининг на преките чуждестранни инвестиции като стратегическа инициатива за защита на националните интереси на Албания, за повишаване на сигурността и за осигуряване на предсказуемост за инвеститорите и съответствие със стандартите на ЕС;

37. подчертава факта, че системата за вътрешен контрол на публичния вътрешен финансов контрол на Албания продължава да бъде частично ефективна; призовава Албания да повишава отчетността и прозрачността на държавните предприятия, като предостави публичен достъп до техните годишни доклади за финансовите резултати; призовава албанските органи да изпълнят изцяло препоръките на Върховната държавна одитна институция на Албания;

38. приветства приемането на Стратегията на Албания за модернизиране и хармонизиране на албанските митнически информационни системи със системите на Европейския съюз за периода 2025 – 2030 г.; поздравява албанските власти за усилията им да изпълнят стандартите на ЕС чрез хармонизиране и подобряване на митническата инфраструктура; подчертава, че митническите ИТ системи се нуждаят от значително модернизиране, за да се постигне пълна хармонизация със стандартите на ЕС, и призовава албанските органи да ускорят необходимите инвестиции и реформи в това отношение;

39. поздравява Албанските органи за привеждането на законодателството относно частните пенсионни фондове в

съответствие с достиженията на правото на ЕС; призовава Албания да завърши привеждането си в съответствие с достиженията на правото на ЕС в областта на застраховането, капиталовите пазари, пазарите на ценни книжа, инвестиционните фондове и инфраструктурите на финансовите пазари;

40. горещо приветства предложението на Комисията и разрешението на Съвета за започване на преговори за разширяване на режима на ЕС „роуминг като у дома“, така че да обхване Западните Балкани, и призовава Комисията и партньорите от Западните Балкани бързо да предприемат необходимите стъпки за реципрочно отваряне на пазарите на роуминг на ЕС и партньорите от Западните Балкани, което да даде възможност на гражданите и предприятията да се възползват от роуминг услуги без допълнителни такси;

41. подчертава значението на инвестициите в образованието, развитието на умения и иновациите в подкрепа на устойчивия растеж и социалното сближаване; приветства албанското правителство за приемането на законодателни актове с цел реформа на висшето образование и за непрекъснатото изпълнение на националната стратегия за образование за периода 2021 – 2026 г.; призовава албанските органи да финализират законодателството по прилагане на закона за културното наследство и музеите; насърчава разработването на политики, насочени към намаляване на емиграцията сред младите хора и изтичането на мозъци и за укрепване на възможностите за младите специалисти чрез подобряване на условията на пазара на труда, реформа на образованието и подкрепа за иновациите;

42. призовава за по-нататъшно развитие и ефективно прилагане на рамката за социално жилищно настаняване в Албания въз основа на продължаването и подобряването на „Националната стратегия за социално жилищно настаняване за периода 2016 – 2025 г.“, така че да се гарантират стабилни и достойни условия на живот за групите с по-ниски доходи и уязвимите групи; подчертава по-специално значението на достъпните социални жилища на приемливи цени за младите хора, включително студентите и чираците, тъй като това подкрепя тяхната географска мобилност, достъпа им до образование и обучение и успешната им интеграция на пазара на труда;

43. подчертава ключовото значение на истинския социален диалог за предоставяне на ползите от разширяването на ЕС на различни слоеве от населението; приветства подобряването на прехвърлянето на бази данни и ранното свързване с Европейските служби по заетостта (EURES), което стана възможно благодарение на пълното привеждане на Националния списък на професиите в съответствие с многоезичната

класификация на уменията, компетентностите и професиите на Европейската класификация на уменията, компетентностите, квалификациите и професиите (ESCO); изразява съжаление обаче относно ниската честота на заседанията на Националния съвет по труда; призовава за укрепване на тристранния процес на консултации, включително подходящо представителство на профсъюзите; подчертава необходимостта от допълнителна подкрепа за изграждането на капацитет на социалните партньори;

44. призовава за увеличаване на усилията за насърчаване на спазването на трудовото право на ЕС и рамката на ЕС за здравословни и безопасни условия на труд, включително пълното прилагане на недискриминационни политики и мерки за равенство, и настоятелно призовава съответните национални органи да гарантират ефективен мониторинг, правоприлагане и подходящи санкции в случаи на неспазване;

45. подчертава, че напредъкът към присъединяването към ЕС изисква реални резултати по отношение на постигането на изпълнението и прилагането на достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда, по-специално по отношение на оценките на околната среда, законите за опазване на природата и правата на участие на обществеността;

46. приема за сведение обявяването от страна на албанското правителство, че ще реформира сектора за управление на отпадъците в страната, като централизира и подобри събирането и управлението на отпадъците; отбелязва със загриженост обаче, че съгласно оценката на Комисията през периода на докладване не е постигнат напредък по отношение на околната среда и изменението на климата; настоятелно призовава албанското правителство да отдава приоритет на изпълнението на стратегиите за адаптиране към изменението на климата, развитието на източници на енергия от възобновяеми източници и подкрепяне на устойчивия икономически растеж;

47. изразява дълбоко съжаление поради факта, че Албания удължи срока на действие на Закона за стратегическите инвестиции от 2015 г. с оглед на неговите разпоредби, позволяващи ускорени процедури за издаване на разрешения и намален екологичен контрол, които рискуват да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони и други екологично чувствителни зони; призовава за отмяна на измененията от 2024 г. на Закона за защитените зони, които позволяват развитието на широкомащабна туристическа инфраструктура в рамките на защитените зони и прехвърлят ключови правомощия за управление и вземане на решения към Националния съвет на териториите, като по този начин се отслабва екологичният надзор;

48. подчертава факта, че Комисията предупреди Албания за действия, които могат да окажат въздействие върху пътя ѝ за присъединяване към ЕС на фона на продължаващите национални протести във връзка с мащабен проект за луксозно строителство, който застрашава защитена зона с дива флора и фауна, обитавана от фламинго и тюлени и с места за гнездене на костенурки; във връзка с това споделя критиката на Комисията и припомня, че привеждането в съответствие с правилата на ЕС в областта на околната среда, включително Директивата за птиците[6] и Директивата за местообитанията[7], е предпоставка за присъединяване към ЕС;

49. изразява сериозна загриженост, че текущите строителни дейности в защитената зона Вьоса-Нарта показва практическите последици от тези законодателни промени и произтичащите от тях рискове за зоните с призната екологична стойност; следи отблизо продължаващите мирни масови протести във връзка с това; призовава албанските органи незабавно да наложат мораториум върху всички нови процедури за издаване на разрешения, строителни работи и строителни интервенции в границите на защитените зони, докато несъвместимите разпоредби на изменения Закон за защитените зони не бъдат отменени, въз основа на отдавна отправено искане от страна на Комисията и Парламента и в съответствие с критериите за затваряне на глава 27, и докато не бъде гарантирано пълно съответствие със стандартите на ЕС за опазване на природата; подчертава, че всички проекти в тази област трябва да бъдат подлагани на всеобхватни оценки на въздействието върху околната среда в пълно съответствие със стандартите на ЕС, включително прозрачен процес на участие на обществеността, включително местните общности, учените и гражданското общество;

Външна политика и регионално сътрудничество

50. приветства продължаващото пълно привеждане на Албания в съответствие с общата външна политика и политика на сигурност на ЕС, включително ограничителните мерки, трайния ангажимент на Албания в мисиите и операциите на ЕС по линия на общата политика за сигурност и отбрана, както и конструктивната ѝ роля за насърчаване на регионалната стабилност, което потвърждава силната евроатлантическа ориентация на страната; приветства засиленото сътрудничество по въпросите на сигурността и отбраната чрез партньорството в

---

6 Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

7 Директива 92/43/ЕИО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 1992 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

областта на сигурността и отбраната между ЕС и Албания и диалозите в областта на сигурността и отбраната; подчертава значението на по-нататъшното сътрудничество, като например инициативи за съвместно обучение, споделени способности в областта на разузнаването и в подобрени мерки за сигурността на границите с цел справяне с регионалните и глобалните предизвикателства в областта на сигурността;

51. подчертава, че участието в международни инициативи и организации следва да продължи да бъде в съответствие с ценностите на ЕС, регионалната стабилност и целите на Албания за интеграция с ЕС; подчертава значението на прозрачността и подходящия парламентарен контрол при вземането на решения, свързани с международни ангажименти;

52. подчертава значението на добросъседските отношения и регионалното сътрудничество като основни компоненти на процеса на разширяване и приветства активното участие на Албания в регионални инициативи; подчертава необходимостта от по-тясно сътрудничество в областта на сигурността в рамките на Западните Балкани, като се насърчава по-тясната координация между регионалните партньори с цел борба с организираната престъпност, киберзаплахите и хибридните предизвикателства; признава стратегическото значение на адриатическо-йонийския регион за сигурността и икономическата стабилност на Европа; призовава Албания да повиши способностите си в областта на морската сигурност в координация с ЕС и НАТО, включително чрез засилване на военноморската инфраструктура, подобряване на системите за наблюдение и повишаване на усилията за борба с незаконни дейности, като например трафика на хора; насърчава Албания да си сътрудничи по-тясно с крайбрежните държави от ЕС, за да се гарантира защитата на критичните морски маршрути и екологичната устойчивост в региона;

53. предупреждава, че инициативите, разработени извън рамката на ЕС, включително инициативата „Отворени Балкани“, рискуват да създадат паралелни структури, които биха могли да подкопаят Берлинския процес и общия регионален пазар в Западните Балкани;

Подпомагане от ЕС

54. приветства финансовата и техническата помощ от ЕС, предоставяна на Албания по линия на ИПП III и Инструмента за реформи и растеж, и подчертава, че тази подкрепа трябва да остане тясно свързана с конкретното изпълнение на реформите и измеримите резултати; призовава за засилена подкрепа на ЕС за свързани с регионалната сигурност инициативи, които подобряват стабилността и устойчивостта в Западните Балкани; приветства двустранните мерки за помощ по линия на

Европейския механизъм за подкрепа на мира в подкрепа на въоръжените сили на Албания, които увеличават потенциала на Албания да допринася за мисиите и операциите по линия на общата политика на ЕС за сигурност и отбрана;

55. призовава за засилен надзор и пълноценно участие на организациите на гражданското общество, стопанските асоциации и социалните партньори на всички етапи от Инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани, включително разработване на мерки за реформи, изпълнение на проекти и мониторинг на резултатите;

56. призовава ЕС да предостави допълнителна финансова и техническа помощ на Албания с цел подпомагане на устойчивото развитие на селските райони и намаляване на разделението между градските и селските райони в съответствие с политиките на сближаване на ЕС;

57. изразява загриженост относно сериозните нередности, установени от Европейската служба за борба с измамите, при изпълнението на програмата на Инструмента на ЕС за предприсъединителна помощ за развитието на селските райони (IPARD II) в Албания; подчертава, че е важно да се гарантират пълна прозрачност, отчетност и ефективни механизми за контрол при използването на финансовата помощ от ЕС, за да се защитят финансовите интереси на ЕС и да се запази общественото доверие; призовава за незабавно прилагане на необходимите корективни мерки;

58. призовава Комисията да продължи да предоставя ясни насоки относно приоритетите за реформи и да гарантира прозрачен и строг мониторинг на напредъка на реформите; освен това призовава Комисията да организира информационна кампания във всички държави членки и в Албания, за да обяснява положителното въздействие на разширяването върху гражданите;

59. насърчава Комисията, заедно с Европейската служба за външна дейност, да оказва допълнителна помощ за повишаване на устойчивостта на Албания срещу хибридни заплахи в областта на киберсигурността, манипулирането на информация и защитата на критични инфраструктури; подчертава необходимостта от подобряване на координацията и от противодействие на дезинформацията и хибридните заплахи, които имат за цел да подкопаят обществената подкрепа в Албания за присъединяването към ЕС, като се подчертава по-стратегически значението на ЕС за хората от Западните Балкани;

°

° °

60. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на председателя на Европейския съвет, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки, както и на президента, правителството и парламента на Република Албания.